

Vita az új nyugdíjszabályzat körül.

— A közgyűlés második napja. —

(Saját tudósítónktól.) Előbb a komolyság, majd a kedélyesség jegyében zajlott le a mai folytatólagos közgyűlés. Az érdeklődés ma is szokatlanul élénk volt, a karzatok is zsúfolva voltak. Néhány drágasági pótlék-kérelem után egy igen fontos ügy: az új nyugdíjszabályzat tárgyalása következett, amelyen igen sok városi polgár szólalt föl, de a közgyűlés már nem sok változtatni valót talált a szabályzatban. Egy kardinális módosítást tett csupán: kimondotta, ha egy ügyvéd, orvos, vagy mérnök a város szolgálatába lép, a nyugdíjába *három esztendő beszámítanak abból az időből is*, amit a gyakorlatban töltött. Különös méltánylást érdemlő kivételes esetekben — a tanács előterjesztésére — beszámítanak öt évet is.

A szabályzat második felénél a vita már egészen a kedélyesség terére csapott át. A közgyűlésen is szóba kerültek a törvénytelen gyermekek ellátása: Hoffer Jenő bizottsági tag indítványozta a nyugalmazott nőtisztviselőnek *minden gyermeke* részesüljön nevelési járuléokban. A közgyűlés többsége azonban — sajnos — nem értett egyet Hoffer humánus intenciójával.

A kedélyeskedések terén Kormányos Benő dr. vezetett. Annyira tulbuzgó volt, hogy még a *fatyúgyverés alkalmazottak érdekében is sikrászál*. Tudniillik régebben voltak a városnál olyan ingyenes napidíjasok, akiket a szervezeti szabályzat „világítási átalánnyal működő ingyenes napidíjasoknak” nevezett. Ezek, nehogy ráfizessenek az állásukra, fatyúgyverésre világítási átalányt kaptak. Kormányos azt kívánta, hogy ezekről is ép úgy gondoskodjék a nyugdíjszabályzat, mint a többi ideiglenes alkalmazottakról. Persze, nagy derűtlenség támadt.

— Ilyen vicceket igazán ne csináljunk

ilyen komoly ügynél — jegyezte meg Cserő Ede dr.

— Nem vicc ez kérem, nagyon is komoly dolog! — repikázott Kormányos Benő dr.

— Még viccnek is rossz — vágott közbe Taschler főjegyző.

Nagyot nevettek a furcsa indítványon, amely a közgyűlés emlékeztetőbe idézte a fatygyugyertya korszakát és persze nem fogadták el.

Részletes tudósításunk a mai ülésről itt következik.

A közgyűlésen Bokor Pál helyettes-polgármester elnökölt. Jegyzők: Taschler Endre főjegyző és Ferenczy Béla és Rack Lipót aljegyzők. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és tudomásulvétele után a közgyűlés áttért a napirend folytatólagos tárgyalására.

(Kérelmek.)

Az anyakönyvi hivatal két napidíjas alkalmazottja egy havi fizetésüket kérték drágasági pótlék címén. A tanács a kérelmet elutasította, mire a két napidíjas a határozatot megfőlelbezte. A tanács a főbebevezés elutasítását javasolja a közgyűlésnek. Kormányos Benő dr. a pótlék megadását indítványozza. A közgyűlés szavazással döntött és a pótlékat megadta.

Ugyancsak drágasági pótlékat kérnek — 25 százalékos — a városi kézbesítők is. A közgyűlés a tanács javaslatára *tíz százalékos drágasági pótléket szavazott meg nekik*. Ugyanennyi drágasági pótléket adott a közgyűlés a városi végrehajtóknak.

Kelemen Kálmán helyettes árvaszeki elnök nyugdíjaztatása iránt való kérvényt olvassa fel ezután Balogh Károly pénzügyi tanácsos és javasolta a tanács nevében, hogy a denék főtisztviselőt teljes illetményével nyugdíjazzák. Szmolány Nándor a tanács javaslatához indítványozta még, hogy a közgyűlés Kelemen Kálmán érdemeit a jegyzőkönyvben is örökítse meg és hosszú munkásságáért fejezze ki elismerését. A közgyűlés úgy a tanács javaslatát, mint Szmolány indítványát *egyhangulag elfogadta*.

(A nyugdíjszabályzat.)

Több kegydíj-kérvény elintézése után a közgyűlés a napirend egyik legfontosabb pontjára: a *nyugdíjszabályzat* tárgyalására tért át. A szabályzatot annak idején terjedelmesen ismertette a *Delmagyarország*, valamint részletesen közöltük azokat a kardinális módosításokat is, amelyeket a pénzügyi és jogügyi bizottságok tettek a szabályzaton.

Dettre János dr. előadó azokat a legújabb módosításokat sorolja föl, amelyeket a tanács kíván tenni a szabályzaton. Ilyen többek között az, hogy a 35 éves szolgálati idővel eltöltött nyugdíjogosultság a vámőrökre is terjesztessék ki. Javasolja továbbá, hogy az ügyvédnek, ha a város szolgálatába lép és legalább tíz évig szolgálta a várost, a kamarai területen eltöltött idejéből három év számíttassék bele a nyugdíjába. Hasonlóképpen álljon ez a rendelkezés a mérnökökre és az orvosokra is. A tanács azonban kivételes esetekben előterjesztést tehet, hogy a főntemlített városi alkalmazottak nyugdíjába ne három, hanem *öt esztendőt számítsanak* be a városon kívül eltöltött szolgálati időből. Az új nyugdíjszabályzat főbb pontjainak ismertetése után Dettre János dr. kéri a szabályzat általánosságban való elfogadását.

(Kezdődik a vita.)

Szivessy Lehel dr. a javaslattal szemben azt kívánja, hogy ne csak a tisztviselő- és tisztügyi ügyeknek számítsák be a gyakorlati három éveket, amelyeket megválasztásuk előtt más szolgálatban töltenek el, hanem ugyanezt a kedvezményt biztosítsák a mérnököknek és orvosoknak is. Indítványozza továbbá, hogy a rendőrség és a szolgazemélyzet is — ellentétben a szabályzattal — már öt év után nyugdíjra tarthassanak igényt.

Elnök, mielőtt a közgyűlés ilyen részletesen menne bele a szabályzat bírálatába, fölteszi a kérdést, hogy a szabályzatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapján elfogadják-e? A közgyűlés a szabályzatot általánosságban egyhangulag elfogadta.

Ezután Dettre János dr. pontról-pontra olvasta a nyugdíj-szabályzatot.

Holtzer Aladár elfogadja Szivessy dr.-nak az indítványát, de kiegészíteni kívánja azzal a módosítással, hogy *minden egyetemet*

még azt mondják, hogy pénzt is takarosán szerzett. Egyszer csak megbolondult s nem lehetett tudni mitől, az italtól, a szerelemtől vagy elkezdte szégyeini, hogy ur léteire asztalos lett belőle.

Nem kellett, hogy Kónya ur elmesélje a többi, hiszen én emlékezem arra mind, a mit Kónya ur csak szóbeszédből tudhatott. Egy asszony-testvére élt itt a faluban Burayrak s ez az asszony a szomszédunkban lakott, szintén elözött a régi, uri módtól. Mi akkor hét-nyolc éves gyerekek az iskolába mentünk egy tavaszi reggelen s találkoztunk az utcán Burayval. Nem tudtuk meg, hogy kicsoda, de nem is találtuk ki, mert ur is lehetett, városi cigány is, ellenben vigan dalogtatott s velünk azonnal barátkozni kezdett. Azután tudtuk meg, hogy a nővére hozta el a városból, ahol asztalos volt s megbolondult, mert a fiatal, fehér feleséget elvette tőle egy cigány cimbalmos.

— Ha ur is volt valaki valaha — magyarázta Kónya ur — de ha egyszer mesterségre adta magát, ne legyen ideje, hogy szerelemtől bolonduljon meg. Azt mondják, hogy a felesége is amolyan költő-óri familiából került, meg azután fiatalabb is volt Buray urnál, sokkal fiatalabb. Kár érte, még ma is jó munkájú ember, mindent csinál, ha nem jön rá a bolondja, most már egy hét óta van nálam. Nem iszik, csak néha nagyon szomorú, néha meg nagyon fecsegő, vagy váratlanul nagyon nótás. Olyan ez kérem, mint egy tizenhét esztendő suli csak a kőborló kedvével tudna birni, hiszen már öregek az inai.

De nekem már unalmas volt Kónya ur meséje és bölcselkedése, hiszen én jobban ismertem Buray urat, mint ő. Mennyi mesét, furcsa tréfát mondott nekünk gyerekeknek huszonöt évvel ezelőtt, amikor vissza-visszakerült a faluba. Mert olyik éjszakan meg-megszökött, hónapokig se láttuk s Buray ur ilyenkor négy-öt cigánytelepet sorra lakott s kőbor cigányokkal kőborolt. Leültem az udvar egyik szögletében s onnan emlékeztem Buray urra s onnan néztem, hogy cipeli a vakolóanyagot dézsát a fehér arcú, cigányos asszonnyal. Bolondosokat mondott a mindig kacagó, fehér arcú asszonynak, kiről azt beszéltek, hogy olyanormán került a cigányok közé, mint valamikor a Buray ur felesége. Nem volt cigány, urféle magyar némben volt, akit egészen idáig üzött a kacagó természet, a vére. Am én inkább az öreg Burayt bámultam: ime, milyen gögös, okos életű tud lenni egy nagyuri sorsból lebukott bolond. Milyen gazdag, szabad, csufozó, gögös élet volt az övé s még most sem unja, mert jó vér, jó fajta. Van egy bátyja, aki milliomos fiskális és kálvinista egyházunknak oszlopos világi tagja. Van egy bárói ág a Buray-családban, ezek a Burayak voltak a császár kegyetlen, erős biztosai, amikor okvetlen vármegyéket kellett jegyzőzni. Ezek már katolikusok, még mindig bírtokos nagyurak, de ezek a Burayak mégis mennyire egyformák. Vannak kispapok, papok, korcsmárosok, fiskálisok, főispánok közöttük s ime, talán ez a volt asztalos a leguribb Buray. Szerettem magamat, mert emlékeztem, hogy huszonöt évvel ezelőtt a mulatságos, bolond Burayban én már megláttam

a büszke urat. No, most csak egy szép, gyors halál jönne megtisztelni az öreg Buray urat, megérdemelne egy szép uri halált, csavargóhoz s Burayhoz illendőt.

— Te Erzszi — hallottam közel az öreg az asszony-társával kötődni — holnap is idejössz-e napszámba Kónya urhoz?

— Jön a fene — kacagott majdnem cigányosan az asszony — már négy nap óta rothadok ebben a faluban, megyek más kunyhók felé holnap reggel.

Este Kónya urral beszélgettem újra, fatyos idő volt, korai faty, amely minden jóra való, okos embert arra int, hogy állandó szállást keressen a télre.

— Azt hiszem — szólt Kónya ur, — hogy az öreg Buraynak megjött az esze; ideje is már, hiszen a sir szélén áll. Én tudok neki munkát adni egész télre s amíg él, nálam mindig lesz kenyere, szálása.

Másnap reggel köd és majdnem tél volt s rekedten kornyikált a szánta Vancsu kürtje s én is későn mentem ki az udvarra. Se Buray urat, se a fehér, szépen hervadt, cigányos asszonyt nem láttam a munkások között s Kónya ur inkább álmélkodott, mint dühöngött.

— Kérem, egy ilyen vén, utolsó, félig halott ember, megszökött az éjszaka s elment valamerre azzal az asszonnyal vagy utána. Vén, bolond ember, az egész uri családja ilyen, akármik meglássa, hogy megfagyva találják egy árokparton a télen. Én kérem csak harmincöt éves vagyok, de egy asszonyért nem mennék öt lépést, no és ez a vén disznó — a többi csunyan elkármokolta Kónya ur.